

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 27 sierpnia 2019 r.

Poz. 1619

OBWIESZCZENIE MINISTRA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII¹⁾

z dnia 26 lipca 2019 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda, oraz szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda, oraz szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (Dz. U. z 2008 r. poz. 23), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 16 września 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda, oraz szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (Dz. U. poz. 1238 oraz z 2011 r. poz. 1251);
- 2) rozporządzeniem Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 10 stycznia 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda, oraz szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (Dz. U. poz. 142).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje:

- 1) odnośnika nr 2 oraz § 2–4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 września 2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda, oraz szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (Dz. U. poz. 1238 oraz z 2011 r. poz. 1251), które stanowią:

„²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 16 lutego 2010 r., pod numerem 2010/0103/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża dyrektywę 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998, str. 37, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337).”

---

¹⁾ Minister Przedsiębiorczości i Technologii kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Przedsiębiorczości i Technologii (Dz. U. poz. 93).

„§ 2. Do prawnej kontroli metrologicznej w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 3. Odmierzacze paliw ciekłych innych niż gazy ciekłe wprowadzone do obrotu lub użytkowania na podstawie decyzji zatwierdzenia typu i użytkowane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia jako odmierzacze do wydawania biopaliwa ciekłego mogą być nadal użytkowane w taki sposób w terminie do dnia 31 grudnia 2012 r.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 2) odnośnika nr 2 oraz § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 10 stycznia 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda, oraz szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (Dz. U. poz. 142), które stanowią:

„²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 5 lipca 2018 r., pod numerem 2018/320/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża dyrektywę (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).”

„§ 2. Do legalizacji ponownej instalacji pomiarowych do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Minister Przedsiębiorczości i Technologii: *J. Emilewicz*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 26 lipca 2019 r. (poz. 1619)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾

z dnia 27 grudnia 2007 r.

w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda, oraz szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych²⁾

Na podstawie art. 9a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach (Dz.U. z 2019 r. poz. 541, 675 i 1123) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1.³⁾ Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania w zakresie wykonania i charakterystyk metrologicznych instalacji pomiarowych do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda;
- 2) szczegółowy zakres badań i sprawdzeń wykonywanych podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowych do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda;
- 3) wymagania w zakresie warunków właściwego stosowania instalacji pomiarowych do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda.

§ 2. Przepisy rozporządzenia stosuje się do instalacji pomiarowych wprowadzonych do obrotu lub użytkowania:

- 1)⁴⁾ na podstawie decyzji zatwierdzenia typu wydanych przed dniem 7 stycznia 2007 r. lub legalizacji pierwotnej;
- 2) w wyniku dokonania oceny zgodności.

§ 3. W zależności od zastosowania określenia „objętość”, „L”, „dm³” użyte w niniejszym rozporządzeniu oznaczają „masa”, „kg”.

§ 4. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) licznik – przyrząd przeznaczony do ciągłego pomiaru, zapamiętywania i przedstawiania ilości cieczy, w warunkach pomiaru, przepływającej przez przetwornik pomiarowy w zamkniętym, całkowicie wypełnionym rurociągu;
- 2) liczydło – część licznika otrzymującą sygnały wyjściowe z przetworników pomiarowych bądź z przetworników pomiarowych i współpracujących przyrządów pomiarowych, przedstawiającą wyniki pomiaru;
- 3) instalacja pomiarowa – przyrząd pomiarowy składający się z licznika oraz urządzeń do zapewnienia poprawnego pomiaru lub przeznaczonych do ułatwienia operacji pomiarowych, przeznaczony do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości (objętości lub masy) cieczy innych niż woda;

¹⁾ Obecnie działem administracji rządowej – gospodarka kieruje Minister Przedsiębiorczości i Technologii, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Przedsiębiorczości i Technologii (Dz. U. poz. 93).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 5 września 2007 r., pod numerem 2007/0487/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz.U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża dyrektywę 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998, str. 37, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337).

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 10 stycznia 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda, oraz szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (Dz. U. poz. 142), które weszło w życie z dniem 8 lutego 2019 r.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

- 3a)⁵⁾ układ samoobsługowy – układ umożliwiający samodzielne używanie instalacji pomiarowej w celu nabywania cieczy na własny użytek;
- 3b)⁵⁾ urządzenie samoobsługowe – urządzenie, które jest częścią układu samoobsługowego i które pozwala jednej lub kilku instalacjom pomiarowym działać w tym układzie;
- 3c)⁶⁾ sprzedaż konsumencka – umowę sprzedaży zawartą przez kupującego będącego konsumentem, przy której podstawą do ustalenia ceny jest wynik pomiaru dokonanego instalacją pomiarową;
- 4) dawka minimalna ($V_{\min}$) – najmniejszą ilość cieczy, której pomiar jest metrologicznie akceptowany dla instalacji pomiarowej;
- 4a)⁷⁾ odchylenie dawki minimalnej – bezwzględną wartość błędu granicznego dopuszczalnego określoną dla dawki minimalnej instalacji pomiarowej;
- 4b)⁷⁾ odchylenie należności minimalnej – należność odpowiadającą wartości odchylenia dawki minimalnej;
- 5) zakres strumienia objętości – zakres pomiędzy minimalnym strumieniem objętości ($Q_{\min}$) i maksymalnym strumieniem objętości ($Q_{\max}$);
- 6) maksymalny strumień objętości ($Q_{\max}$) – wartość strumienia maksymalnego podaną na tabliczce znamionowej;
- 7) rzeczywisty maksymalny strumień objętości ($Q_{R\max}$) – wartość maksymalnego strumienia objętości uzyskanego w instalacji;
- 8) znamionowe warunki użytkowania – warunki użytkowania przyrządu, w których charakterystyki metrologiczne przyrządu są zawarte w błędach granicznych dopuszczalnych.

Rozdział 2

Wymagania w zakresie wykonania i charakterystyk metrologicznych instalacji pomiarowych⁸⁾

§ 5. 1.⁹⁾ Na instalacji pomiarowej, o której mowa w § 2 pkt 1, powinny być naniesione w sposób trwały następujące oznaczenia:

- 1) nadany znak zatwierdzenia typu;
- 2) znak producenta;
- 3) numer seryjny i rok produkcji;
- 4) klasa dokładności instalacji pomiarowej;
- 5) dawka minimalna;
- 6) minimalny strumień objętości lub masy cieczy;
- 7) maksymalny strumień objętości lub masy cieczy;
- 8) minimalne i maksymalne ciśnienie robocze;
- 9) rodzaj cieczy lub graniczne wartości lepkości kinetycznej i dynamicznej, jeżeli nie wynikają one z rodzaju cieczy;
- 10) zakres temperatury mierzonej cieczy, jeżeli możliwe jest mierzenie cieczy o temperaturze niższej niż -10°C lub wyższej niż $+50^{\circ}\text{C}$.

2. Dla kilku liczników pracujących w jednej instalacji pomiarowej przy wykorzystaniu wspólnych części, oznaczenia wymagane dla wspólnych części instalacji pomiarowej mogą być umieszczone na jednej tabliczce znamionowej.

3. Oznaczenia wymagane dla każdej części instalacji pomiarowej, która może być transportowana w stanie rozłożonym, mogą być umieszczone na wspólnej tabliczce znamionowej instalacji.

---

⁵⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 września 2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda, oraz szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (Dz. U. poz. 1238), które weszło w życie z dniem 19 października 2010 r.

⁶⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5; w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁷⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

⁸⁾ Tytuł rozdziału w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

§ 5a.¹⁰⁾ 1. Wartość bezwzględna różnicy pomiędzy zaprogramowaną wartością objętości a wartością objętości wskazaną po zakończeniu pomiaru w znamionowych warunkach użytkowania nie może być większa od wartości odchylenia dawki lub należności minimalnej.

2. Wartość bezwzględna różnicy pomiędzy należnością określoną na wydruku a należnością obliczoną na podstawie ceny jednostkowej i wskazanej objętości cieczy nie może być większa od połowy wartości odchylenia należności minimalnej w przypadku liczydła o ruchu ciągłym elementu wskazującego lub połowy wartości działki elementarnej liczydła należności w przypadku liczydła o ruchu przerywanym elementu wskazującego.

3. Wartość bezwzględna różnicy pomiędzy należnością wskazaną przez urządzenie wskazujące należność i należnością obliczoną na podstawie ceny jednostkowej i wskazanej objętości cieczy nie może być większa od połowy wartości odchylenia należności minimalnej w przypadku liczydła o ruchu ciągłym elementu wskazującego lub połowy wartości działki elementarnej liczydła należności w przypadku liczydła o ruchu przerywanym elementu wskazującego.

§ 6.¹¹⁾ 1. Względne błędy graniczne dopuszczalne wskazań liczników i instalacji pomiarowych w zależności od klasy dokładności określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Błędy graniczne dopuszczalne instalacji pomiarowej w zależności od jej klasy dokładności określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia stosuje się również do wskazań przeliczonych.

3. Błędy graniczne dopuszczalne wskazań przeliczonych spowodowane przez przelicznik wynoszą $\pm (A - B)$, gdzie A i B są wartościami określonymi w wierszach A i B tabeli określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

4. Dla części przelicznika, które mogą być sprawdzane oddzielnie, błędy wskazań współpracujących przyrządów pomiarowych określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 7. 1.¹²⁾ Wartości względnych błędów granicznych dopuszczalnych dla wskazań objętości cieczy równych wartości dawki minimalnej równej lub większej niż 2 dm^3 są dwukrotnie większe od wartości, o których mowa w § 6 ust. 1.

2. Dla dawki minimalnej wynoszącej co najmniej 2 dm^3 wartość odchylenia dawki minimalnej określona jest wzorem:

$$V_b = 0,02 \cdot V_{min} \cdot C$$

gdzie:

V_b – wartość odchylenia dawki minimalnej w dm^3 ,

V_{min} – wartość dawki minimalnej w dm^3 ,

C – klasa dokładności instalacji pomiarowej.

§ 7a.¹³⁾ (uchylony).¹⁴⁾

§ 7b.¹³⁾ (uchylony).¹⁴⁾

§ 7c.¹³⁾ (uchylony).¹⁴⁾

Rozdział 2a¹⁵⁾

Wymagania w zakresie warunków właściwego stosowania instalacji pomiarowych

§ 7d.¹⁶⁾ Instalacje pomiarowe, o których mowa w § 2 pkt 1, powinny być stosowane zgodnie z przeznaczeniem i warunkami wynikającymi z oznaczeń zamieszczonych na danej instalacji pomiarowej, a jeżeli z tych oznaczeń nie wynikają warunki właściwego stosowania, zgodnie z warunkami określonymi w decyzji zatwierdzenia typu lub warunkami określonymi przez producenta instalacji pomiarowej.

§ 7e. Instalacje pomiarowe, o których mowa w § 2 pkt 2, powinny być stosowane zgodnie z przeznaczeniem i warunkami znamionowymi użytkowania określonymi przez producenta.

¹⁰⁾ Dodany przez § 1 pkt 6 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 7 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 8 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹³⁾ Dodany przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

¹⁴⁾ Przez § 1 pkt 9 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹⁵⁾ Rozdział dodany przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 10 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

Rozdział 3

Szczegółowy zakres badań i sprawdzeń wykonywanych podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowych¹⁷⁾

§ 8.¹⁸⁾ 1. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowych, o których mowa w § 2 pkt 1, należy sprawdzić:¹⁹⁾

- 1) istnienie wymaganych oznaczeń;
- 2) wartości względnych błędów wskazań instalacji pomiarowej w znamionowych warunkach użytkowania;
- 3) poprawność działania urządzeń kasujących, jeżeli są stosowane;
- 4) poprawność działania programatora, jeżeli jest stosowany;
- 5) poprawność działania drukarki, jeżeli jest stosowana;
- 6) poprawność działania liczydła należności, jeżeli jest stosowane.

2. (uchylony).²⁰⁾

3. Podczas legalizacji ponownej, poza zakresem określonym w ust. 1, należy dokonać oględzin instalacji pomiarowej w celu stwierdzenia, czy instalacja pomiarowa nie jest uszkodzona.

4. Sprawdzenie wartości względnych błędów wskazań instalacji pomiarowej w znamionowych warunkach użytkowania dokonywane jest na zasadach określonych w § 9.

§ 9.¹⁸⁾ 1. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do gazu ciekłego propan-butan, montowanej na cysterne samochodowej, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:²¹⁾

- 1) Q_{Rmax} uzyskanego przy maksymalnych obrotach pompy w instalacji pomiarowej i przy całkowicie otwartych wszystkich zaworach instalacji pomiarowej – trzy pomiary;
- 2) uzyskanego przy minimalnych obrotach pompy w instalacji pomiarowej i przy całkowicie otwartych wszystkich zaworach instalacji pomiarowej – trzy pomiary;
- 3) zawartego w przedziale od $0,25 Q_{Rmax}$ do $0,35 Q_{Rmax}$ uzyskanego za pomocą zaworu regulacyjnego, przy całkowicie otwartych pozostałych zaworach instalacji pomiarowej i minimalnych obrotach pompy w instalacji pomiarowej – jeden pomiar.

2. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do gazu ciekłego propan-butan, służącej do napełniania cysterń, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:²²⁾

- 1) Q_{Rmax} uzyskanego przy maksymalnych obrotach pompy w instalacji pomiarowej i przy całkowicie otwartych wszystkich zaworach instalacji pomiarowej – trzy pomiary;
- 2) zawartego w przedziale od Q_{min} do $1,1 Q_{min}$ – trzy pomiary;
- 3) zawartego w przedziale od $0,4 (Q_{min} + Q_{Rmax})$ do $0,6 (Q_{min} + Q_{Rmax})$ – trzy pomiary.

3. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy kriogenicznych należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:²³⁾

- 1) od Q_{min} do $1,1 Q_{min}$ – jeden pomiar;
- 2) od $0,4 Q_{Rmax}$ do $0,6 Q_{Rmax}$ – jeden pomiar;
- 3) od $0,7 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – jeden pomiar.

3a.²⁴⁾ Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do przyjmowania mleka należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:

- 1) zawartego w przedziale od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – trzy pomiary;
- 2) Q_{Rmax} , dla objętości cieczy równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

¹⁷⁾ Tytuł rozdziału w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 11 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

¹⁹⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 12 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²⁰⁾ Przez § 1 pkt 12 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²¹⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 13 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²²⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 13 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²³⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 13 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²⁴⁾ Dodany przez § 1 pkt 13 lit. d rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

3b.²⁴⁾ Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do wydawania mleka należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:

- 1) od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – trzy pomiary;
- 2) od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości cieczy równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

4. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy, z wyłączeniem gazu ciekłego propan-butan i cieczy kriogenicznych, montowanej w rurociągu, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:²⁵⁾

- 1) od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – jeden pomiar;
- 2) od $0,5 Q_{Rmax}$ do $0,7 Q_{Rmax}$ – jeden pomiar.

5. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy, z wyłączeniem gazu ciekłego propan-butan i cieczy kriogenicznych, służącej do napełniania cystern, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:²⁶⁾

- 1) Q_{Rmax} uzyskanego przy całkowicie otwartych wszystkich zaworach zamontowanych w sprawdzanej instalacji pomiarowej – jeden pomiar;
- 2) zawartego w przedziale od $0,5 Q_{Rmax}$ do $0,7 Q_{Rmax}$ – jeden pomiar;
- 3) zawartego w przedziale od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

6. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy, z wyłączeniem gazu ciekłego propan-butan i cieczy kriogenicznych, służącej do tankowania samolotów, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:²⁷⁾

- 1) Q_{Rmax} uzyskanego przy całkowicie otwartych wszystkich zaworach zamontowanych w sprawdzanej instalacji pomiarowej i przy maksymalnych obrotach pompy zamontowanej w tej instalacji – jeden pomiar;
- 2) zawartego w przedziale od $0,5 Q_{Rmax}$ do $0,7 Q_{Rmax}$ – jeden pomiar;
- 3) zawartego w przedziale od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

7. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy, z wyłączeniem gazu ciekłego propan-butan i cieczy kriogenicznych, montowanej na cysternie samochodowej, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:²⁸⁾

- 1) Q_{Rmax} uzyskanego przy całkowicie otwartych wszystkich zaworach zamontowanych w sprawdzanej instalacji pomiarowej i przy maksymalnych obrotach pompy zamontowanej w tej instalacji – jeden pomiar;
- 2) zawartego w przedziale od $0,5 Q_{Rmax}$ do $0,7 Q_{Rmax}$ – jeden pomiar;
- 3) zawartego w przedziale od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

8. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej służącej do przyjmowania cieczy innych niż woda, niewymienionych w ust. 1–7, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:²⁹⁾

- 1) zawartego w przedziale od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – pięć pomiarów;
- 2) Q_{Rmax} , dla objętości cieczy równej wartości dawki minimalnej – pięć pomiarów.

9. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej służącej do wydawania cieczy innych niż woda, niewymienionych w ust. 1–7, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:³⁰⁾

- 1) od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – trzy pomiary;
- 2) od $0,5 Q_{Rmax}$ do $0,7 Q_{Rmax}$ – trzy pomiary;
- 3) od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości cieczy równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

²⁵⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 13 lit. e rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²⁶⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 13 lit. f rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²⁷⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 13 lit. g rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²⁸⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 13 lit. h rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

²⁹⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 13 lit. i rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

³⁰⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 13 lit. j rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

10. (uchylony).³¹⁾

11. Podczas legalizacji ponownej odmierzacza paliw ciekłych innych niż gazy ciekłe, zainstalowanego w miejscu użytkowania, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:

- 1) Q_{Rmax} uzyskanym przy całkowicie otwartych wszystkich zaworach zamontowanych w sprawdzanym odmierzaczu – jeden pomiar;
- 2) zawartego w przedziale od $0,5 Q_{Rmax}$ do $0,7 Q_{Rmax}$ – jeden pomiar;
- 3) zawartego w przedziale od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

12. (uchylony).³²⁾

13. Podczas legalizacji ponownej odmierzacza gazu ciekłego propan-butan, zainstalowanego w miejscu użytkowania, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:

- 1) od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – pięć pomiarów;
- 2) od Q_{min} do $1,1 Q_{min}$ – pięć pomiarów.

14. (uchylony).³³⁾

§ 10.¹⁸⁾ 1. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej, o której mowa w § 2 pkt 1, w zakresie sprawdzenia poprawności działania urządzenia kasującego wchodzącego w skład urządzenia wskazującego należność i urządzenia wskazującego objętość, należy sprawdzić, czy:³⁴⁾

- 1) kasowanie wskazań wszystkich urządzeń wskazujących następuje jednocześnie;
- 2) wskazanie urządzenia wskazującego należność o ruchu ciągłym po skasowaniu:
  - a) jest mniejsze niż połowa odchylenia należności minimalnej,
  - b) nie przekracza jednej piątej wartości działki elementarnej,
  - c) nie przekracza 1 grosza;
- 3) wskazanie urządzenia wskazującego należność o ruchu przerywanym po skasowaniu jest równe zero.

2. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej, o której mowa w § 2 pkt 1, w zakresie sprawdzenia poprawności działania programatora należy:³⁵⁾

- 1)³⁶⁾ określić różnicę pomiędzy zaprogramowaną wartością objętości a wartością objętości wskazaną po zakończeniu pomiaru;
- 2) sprawdzić, czy programator należności w przypadku:
  - a) deklaracji kwoty należności zatrzymuje przepływ cieczy nie później niż w chwili wskazania przez programator deklarowanej kwoty należności,
  - b) przyjęcia przedpłaty zatrzymuje przepływ cieczy nie wcześniej niż w chwili wskazania przez programator przedpłaty.

3. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej, o której mowa w § 2 pkt 1, w zakresie sprawdzenia poprawności działania drukarki należy sprawdzić, czy:³⁷⁾

- 1) w drukarce, w której wydruk zmierzonej objętości lub masy cieczy jest określany jako różnica pomiędzy dwiema wydrukowanymi wartościami, z których jedna może być zerem, wyjęcie wydruku zmierzonej objętości cieczy jest możliwe dopiero po wykonaniu pomiaru;
- 2) drukarka jest wyposażona w urządzenie kasujące sprzężone z urządzeniami wskazującymi, z wyjątkiem drukarki, o której mowa w pkt 1;

³¹⁾ Przez § 1 pkt 13 lit. k rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

³²⁾ Przez § 1 pkt 13 lit. l rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

³³⁾ Przez § 1 pkt 13 lit. m rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

³⁴⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 14 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

³⁵⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 14 lit. b tiret pierwsze rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

³⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 14 lit. b tiret drugie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

³⁷⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 14 lit. c tiret pierwsze rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

- 3) różnica między:
- objętością cieczy określoną na wydruku a objętością cieczy wskazaną nie przekracza wartości działki elementarnej urządzenia wskazującej objętość,
  - należnością określoną na wydruku a należnością wskazaną przez liczydło z urządzeniem wskazującym należność nie przekracza wartości działki elementarnej tego urządzenia,
  - ³⁸⁾ należnością określoną na wydruku a należnością obliczoną na podstawie ceny jednostkowej i wskazanej objętości cieczy, na podstawie jednego pomiaru, nie przekracza wymaganej wartości.

§ 11. (uchylony).³⁹⁾

§ 12.⁴⁰⁾ Podczas legalizacji ponownej odmierzacza paliw ciekłych innych niż gazy ciekłe lub odmierzacza gazu ciekłego propan-butan, będących instalacjami pomiarowymi, o których mowa w § 2 pkt 1, należy określić różnicę pomiędzy należnością wskazaną przez urządzenie wskazujące należność i należnością obliczoną na podstawie ceny jednostkowej i wskazanej objętości cieczy, na podstawie jednego pomiaru.

§ 13.^{18) 41)} Podczas legalizacji ponownej odmierzacza paliw ciekłych innych niż gazy ciekłe lub odmierzacza gazu ciekłego propan-butan, będących instalacjami pomiarowymi, o których mowa w § 2 pkt 1, należy porównać wskazanie odmierzacza z wydrukiem urządzenia wtórnego, jeżeli urządzenie takie jest podłączone do odmierzacza.

2. Wskazania odmierzaczy, o których mowa w ust. 1, nie powinny przekraczać więcej niż $\pm 0,5$ działki elementarnej mechanicznych urządzeń wskazujących należność lub objętość albo powinny być równe dla elektronicznych urządzeń wskazujących należność lub objętość.

§ 13a.⁴²⁾ W przypadku instalacji pomiarowej, o której mowa w § 2 pkt 1, z wyłączeniem instalacji pomiarowej, której typ został zatwierdzony na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach, nie wykonuje się czynności określonych w § 10 ust. 1 pkt 2 lit. b i c, ust. 2 pkt 2 lit. b i ust. 3 pkt 3 lit. a.

§ 14.¹⁸⁾ 1. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowych, o których mowa w § 2 pkt 2, należy:

- dokonać oględzin instalacji pomiarowej w celu stwierdzenia, czy instalacja pomiarowa nie jest uszkodzona;
- sprawdzić:
  - istnienie wymaganych oznaczeń,
  - wartości względnych błędów wskazań instalacji pomiarowej w znamionowych warunkach użytkowania,
  - poprawność działania urządzeń kasujących, jeżeli są stosowane,
  - poprawność działania programatora, jeżeli jest stosowany,
  - poprawność działania drukarki, jeżeli jest stosowana,
  - poprawność działania liczydła należności, jeżeli jest stosowane,
  - ⁴³⁾ wartości względnych błędów wskazań współpracujących przyrządów pomiarowych, jeżeli są stosowane.

2. Sprawdzenie wartości względnych błędów wskazań w znamionowych warunkach użytkowania dokonywane jest na zasadach określonych w § 15.

§ 15.¹⁸⁾ 1. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej montowanej w rurociągu należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:⁴⁴⁾

- od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – jeden pomiar;
- od $0,5 Q_{Rmax}$ do $0,7 Q_{Rmax}$ – jeden pomiar.

³⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 14 lit. c tiret drugie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

³⁹⁾ Przez § 1 pkt 15 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁴⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 16 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁴¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 17 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁴²⁾ Dodany przez § 1 pkt 18 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁴³⁾ Dodana przez § 1 pkt 19 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁴⁴⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 20 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

2. Podczas legalizacji ponownej odmierzacza paliw ciekłych lub odmierzacza biopaliw ciekłych należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:

- 1) Q_{Rmax} uzyskanego przy całkowicie otwartych wszystkich zaworach zamontowanych w sprawdzanym odmierzaczu – jeden pomiar;
- 2) zawartego w przedziale od $0,5 Q_{Rmax}$ do $0,7 Q_{Rmax}$ – jeden pomiar;
- 3) zawartego w przedziale od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

3. Podczas legalizacji ponownej odmierzacza gazu ciekłego propan-butan, w tym gazu skroplonego (LPG), należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartej w przedziale:

- 1) od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – pięć pomiarów;
- 2) od Q_{min} do $1,1 Q_{min}$ – pięć pomiarów.

4. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy o lepkości nie większej niż 20 mPa·s, z wyłączeniem gazu ciekłego propan-butan, w tym gazu skroplonego (LPG), montowanej na cysternie samochodowej, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:

- 1) Q_{Rmax} uzyskanego przy całkowicie otwartych wszystkich zaworach zamontowanych w sprawdzanej instalacji pomiarowej i przy maksymalnych obrotach pompy zamontowanej w tej instalacji – jeden pomiar;
- 2) zawartego w przedziale od $0,5 Q_{Rmax}$ do $0,7 Q_{Rmax}$ – jeden pomiar;
- 3) zawartego w przedziale od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

5. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do tankowania samolotów należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:

- 1) Q_{Rmax} uzyskanego przy całkowicie otwartych wszystkich zaworach zamontowanych w sprawdzanej instalacji pomiarowej i maksymalnych obrotach pompy zamontowanej w tej instalacji – jeden pomiar;
- 2) zawartego w przedziale od $0,5 Q_{Rmax}$ do $0,7 Q_{Rmax}$ – jeden pomiar;
- 3) zawartego w przedziale od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

6. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do gazu ciekłego propan-butan, w tym gazu skroplonego (LPG), montowanej na cysternie samochodowej, należy określić wartości względnych błędów wskazań:

- 1) przy wartości strumienia objętości Q_{Rmax} uzyskanego przy maksymalnych obrotach pompy w instalacji pomiarowej i przy całkowicie otwartych wszystkich zaworach instalacji pomiarowej – trzy pomiary;
- 2) przy wartości strumienia objętości uzyskanego przy minimalnych obrotach pompy w instalacji pomiarowej i przy całkowicie otwartych wszystkich zaworach instalacji pomiarowej – trzy pomiary;
- 3) przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale od $0,25 Q_{Rmax}$ do $0,35 Q_{Rmax}$ uzyskanego za pomocą zaworu regulacyjnego, przy całkowicie otwartych pozostałych zaworach instalacji pomiarowej i minimalnych obrotach pompy w instalacji pomiarowej – jeden pomiar.

7. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy z wyłączeniem gazu ciekłego propan-butan, w tym gazu skroplonego (LPG), służącej do napełniania albo opróżniania statków, cystern kolejowych albo samochodowych, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:⁴⁵⁾

- 1) Q_{Rmax} uzyskanym przy całkowicie otwartych wszystkich zaworach zamontowanych w sprawdzanej instalacji pomiarowej – jeden pomiar;
- 2) zawartego w przedziale od $0,5 Q_{Rmax}$ do $0,7 Q_{Rmax}$ – jeden pomiar;
- 3) zawartego w przedziale od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

8. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do przyjmowania mleka należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:⁴⁶⁾

- 1) zawartego w przedziale od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – trzy pomiary;
- 2) Q_{Rmax} , dla objętości cieczy równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

⁴⁵⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 20 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁴⁶⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 20 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

9. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do wydawania mleka należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:⁴⁷⁾

- 1) od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – trzy pomiary;
- 2) od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości cieczy równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

10. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do gazu ciekłego propan-butan, w tym gazu skroplonego (LPG), służącej do napełniania cysterny kolejowej albo samochodowej, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:⁴⁸⁾

- 1) Q_{Rmax} uzyskanego przy maksymalnych obrotach pompy w instalacji pomiarowej i przy całkowicie otwartych wszystkich zaworach instalacji pomiarowej – trzy pomiary;
- 2) zawartego w przedziale od Q_{min} do $1,1 Q_{min}$ – trzy pomiary;
- 3) zawartego w przedziale od $0,4 (Q_{min} + Q_{Rmax})$ do $0,6 (Q_{min} + Q_{Rmax})$ – trzy pomiary.

11. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy kriogenicznych należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:⁴⁹⁾

- 1) od Q_{min} do $1,1 Q_{min}$ – jeden pomiar;
- 2) od $0,4 Q_{Rmax}$ do $0,6 Q_{Rmax}$ – jeden pomiar;
- 3) od $0,7 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – jeden pomiar.

12. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej do cieczy, których temperatura jest wyższa niż $50^{\circ}C$, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:

- 1) od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – trzy pomiary;
- 2) od $0,5 Q_{Rmax}$ do $0,7 Q_{Rmax}$ – trzy pomiary;
- 3) od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości cieczy równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

13.⁵⁰⁾ Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowych służących do przyjmowania cieczy innych niż woda, niewymienionych w ust. 1–12, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości:

- 1) zawartego w przedziale od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – pięć pomiarów;
- 2) Q_{Rmax} , dla objętości cieczy równej wartości dawki minimalnej – pięć pomiarów.

14.⁵⁰⁾ Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowych służących do wydawania cieczy innych niż woda, niewymienionych w ust. 1–12, należy określić wartości względnych błędów wskazań przy wartości strumienia objętości zawartego w przedziale:

- 1) od $0,9 Q_{Rmax}$ do Q_{Rmax} – trzy pomiary;
- 2) od $0,5 Q_{Rmax}$ do $0,7 Q_{Rmax}$ – trzy pomiary;
- 3) od Q_{min} do Q_{Rmax} , dla objętości cieczy równej wartości dawki minimalnej – trzy pomiary.

§ 16.¹⁸⁾ 1. Podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowej, o której mowa w § 2 pkt 2, należy sprawdzić, czy:

- 1)⁵¹⁾ wskazania urządzeń wchodzących w skład instalacji pomiarowej są prawidłowe;
- 2) w przypadku układu samoobsługowego działki elementarne głównego urządzenia wskazującego instalacji pomiarowej i urządzenia samoobsługowego są takie same, a wyniki pomiaru wskazane przez te urządzenia nie różnią się między sobą;
- 3) instalacja pomiarowa przeznaczona do stosowania przy sprzedaży konsumenckiej jest wyposażona w urządzenie do kasowania wskazań;
- 4) kasowanie wskazań wszystkich urządzeń wskazujących następuje jednocześnie;

⁴⁷⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 20 lit. d rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁴⁸⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 20 lit. e rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁴⁹⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 20 lit. f rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁵⁰⁾ Dodany przez § 1 pkt 20 lit. g rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁵¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 21 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

- 5) programator należności w przypadku:
  - a) deklaracji kwoty należności zatrzymuje przepływ cieczy nie później niż w chwili wskazania przez programator deklarowanej kwoty należności,
  - b) przyjęcia przedpłaty zatrzymuje przepływ cieczy nie wcześniej niż w chwili wskazania przez programator przedpłaty;
- 6) różnica między:
  - a) objętością cieczy określoną na wydruku a objętością cieczy wskazaną nie przekracza wartości działki elementarnej urządzenia wskazującego objętość,
  - b) należnością określoną na wydruku a należnością wskazaną przez liczydło nie przekracza wartości działki elementarnej urządzenia wskazującego należność,
  - c)⁵²⁾ należnością określoną na wydruku a należnością obliczoną na podstawie ceny jednostkowej i wskazanej objętości cieczy nie jest większa od odchylenia należności minimalnej, z zastrzeżeniem że dopuszczalna jest różnica w wysokości 1 grosza.

2. Podczas legalizacji ponownej odmierzacza paliw ciekłych, odmierzacza biopaliw ciekłych lub odmierzacza gazu ciekłego propan-butan, w tym gazu skroplonego (LPG), o których mowa w § 2 pkt 2, należy sprawdzić, czy:

- 1) wskazania odmierzacza nie można skasować podczas pomiaru;
- 2) rozpoczęcie nowego pomiaru jest wstrzymane do czasu skasowania ostatniego wskazania;
- 3) różnica między należnością wskazaną przez liczydło a należnością obliczoną na podstawie ceny jednostkowej i wskazanej objętości nie jest większa niż odchylenie należności minimalnej.

§ 17.¹⁸⁾ 1.⁵³⁾ Jeżeli instalacja pomiarowa w rurociągu jest wyposażona w elementy umożliwiające jej podłączenie do wzorca objętości, podczas legalizacji ponownej sprawdzenia dokonuje się za pomocą podłączonego do instalacji pomiarowej wzorca objętości.

2. Jeżeli instalacja pomiarowa w rurociągu nie jest wyposażona w elementy umożliwiające jej podłączenie do wzorca objętości, podczas legalizacji ponownej:⁵⁴⁾

- 1) powinien być sprawdzony licznik zastosowany w instalacji pomiarowej przez sprawdzenie, poza miejscem zainstalowania, czujnika przepływu połączonego z właściwym liczydłem i wszystkimi elementami, które mogą zakłócać pomiar, połączonymi z nim mechanicznie; sprawdzenia dokonuje się z zastosowaniem cieczy mającej taką samą charakterystykę jak ciecz w instalacji pomiarowej w miejscu zainstalowania;
- 2) po sprawdzeniu licznika należy sprawdzić prawidłowość funkcjonowania i montażu instalacji pomiarowej w miejscu zainstalowania.

§ 18.⁵⁵⁾ Badania i sprawdzenia wykonywane podczas legalizacji ponownej instalacji pomiarowych są przeprowadzane w miejscu ich zainstalowania lub miejscu ich użytkowania, z zastrzeżeniem § 17 ust. 2.

§ 19. (uchylony).⁵⁶⁾

§ 20. (uchylony).⁵⁶⁾

§ 21. (uchylony).⁵⁶⁾

§ 22. (uchylony).⁵⁶⁾

Rozdział 4

Przepis końcowy

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia^{57), 58)}

⁵²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 21 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁵³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 22 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁵⁴⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 22 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁵⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 23 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁵⁶⁾ Przez § 1 pkt 6 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

⁵⁷⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 11 stycznia 2008 r.

⁵⁸⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie wymagań metrologicznych, którym powinny odpowiadać przyrządy pomiarowe do dynamicznego pomiaru objętości lub masy cieczy innych niż woda (Dz. U. poz. 731).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Gospodarki
z dnia 27 grudnia 2007 r.

Załącznik nr 1⁵⁹⁾

WZGLĘDNE BŁĘDY GRANICZNE DOPUSZCZALNE WSKAZAŃ LICZNIKÓW
I INSTALACJI POMIAROWYCH W ZALEŻNOŚCI OD KLASY DOKŁADNOŚCI

Błąd graniczny dopuszczalny	Klasa dokładności				
	0,3	0,5	1,0	1,5	2,5
(A) Instalacje pomiarowe	0,3%	0,5%	1,0%	1,5%	2,5%
(B) Liczniki	0,2%	0,3%	0,6%	1,0%	1,5%

⁵⁹⁾ Oznaczenie załącznika nr 1 oraz brzmienie nadane przez § 1 pkt 24 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

BŁĘDY WSKAZAŃ WSPÓLPRACUJĄCYCH PRZYRZĄDÓW POMIAROWYCH
W PRZYPADKU ODDZIELNEGO SPRAWDZANIA CZĘŚCI PRZELICZNIKA

Błąd graniczny dopuszczalny	Klasa dokładności instalacji pomiarowej				
	0,3	0,5	1,0	1,5	2,5
Temperatura	± 0,3°C	± 0,5°C			± 1,0°C
Ciśnienie	mniejsze niż 1 MPa: ± 50 kPa od 1 MPa do 4 MPa: ± 5% większe niż 4 MPa: ± 200 kPa				
Gęstość	± 1 kg/m ³	± 2 kg/m ³			± 5 kg/m ³

---

⁶⁰⁾ Dodany przez § 1 pkt 25 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.